

**ТАТЯНА ЖИЛОВА, ПРЕДСЕДАТЕЛ НА СЪЮЗА
НА СЪДИИТЕ В БЪЛГАРИЯ:**

Здравата тъкан в съдебната система е преобладаваща

*Когато има порочни практики в другите
власти, независимият съд много пречи*

Интервю на **Стефан Миланов**

Съдия Татяна Жилова е хоноруван преподавател по Право на интелектуалната собственост в Юридическия факултет на СУ „Св. Климент Охридски“, където е завършила специалностите Българска филология (1991) и Право (1997), а по-късно е придобила магистърска степен по Право на Европейския съюз (2009) и образователна и научна степен „доктор“ по Право на интелектуалната собственост (2020). От 2007 г. е съдия в Административен съд София-град, т.е. от самото му конституиране, а преди това е работила в администрацията на ВСС, заемайки длъжността главен юрисконсулт и директор на дирекция „Международна дейност и правна евроинтеграция“ (2005 – 2007), и като адвокат (1998 – 2005). Владее немски и английски език.

— Изисква ли се кураж за тази позиция, която заемате? Не трябва ли особен вид мъжество у нас, за да се афиширате, че сте член, камо ли председател на Съюза на съдиите в България?

Не мисля, че заемането на тази позиция е някакво особено героичество или проява на мъжество. Това е проявление на ценностната система на човека. Никога не съм имала проблем с това. Щом мога да застана пред гражданите и да отсъждам кой е прав, трябва да мога да отстоявам своята позиция. И всеки съдия трябва да може. Така че не ми представляваше голяма трудност да приема това предизвикателство и не считам,

че трябва да полагам свръхусилия. Приемам го като акт на доверие от колегите и ще работя, за да го оправдая.

— За пръв път административен съдия е и председател на ССБ.

Така е. Не бяха водени предварителни разговори с мен, никои не е водил предизборна кампания. За първи път в управителния съвет има и трима членове на съдилища от други градове, в Контролния съвет също има представител на съд от друг град. Според мен това е ясен знак, че Съюзът на съдиите иска да се преодолее разделението между съдии по материя и по територия – на адми-

нистративни и общи, на съдии от София и от другите градове. Въпреки специфичните проблеми на отделните съдилища ние имаме и много общи проблеми и приоритети. В крайна сметка ние всички сме в една логка. И от нас зависи дали ще я управляваме сигурно, или ще ни подмятат вълните.

— **Може и да е клиширано – но ми кажете приоритетите си.**

Като основен приоритет си поставяме да работим за обединяване на съдийската общност, но не само. Във фокуса на вниманието ни е една съвместна инициатива с Висшия адвокатски съвет и Нов български университет за създаване на Национално правно общество. Проектът продължава традицията на Софийското правно общество от 2011–2014 г., като целта е да се разшири правният форум и да се отвори към всички професии, които изискват юридическо образование и имат правен профил. Първата цел на Националното правно общество е да провокира широка обществена и професионална дискусия по важните проблеми, за да се предложат ползотворни решения. Форумът, структуриран в различни панели, ще има консултативен характер, но амбицията ни е той да бъде и проактивен, като даде конкретни предложения, които да доведат до нормативни промени и промени в практиката.

— **Пожелавам ви успех. Защо то видяхме – най-вече при няколко правосъдни министри преди, че имаше и симулации, и „отровни двойници“ на всякакъв род обществени съвети, работни групи с уж гражданско участие... Просто защото на Запад биха ги харесали.**

Да, това са вече доста клиширани „мерки“. Целта ни е този правен форум да бъде с отворена структура, да е национално представителен, и най-вече да е проактивен по важните проблеми на съдебната система и на обществото.

— **ССБ праца днес почти по всяка важна тема становища, мнения. Дори когато трябва да се защитят съдии, нападатели в определени „медии“ заради работата им – за решения и присъди.**

НЕЗАВИСИМОСТТА
НА СЪДИИТЕ
Е ПРОБЛЕМ,
КОГАТО ПРЕЧИ НА
ДРУГИТЕ ДВЕ ВЛАСТИ

Да, всеки съдия може да разчита на защита от ССБ срещу медийни атаки, накърняващи неговата независимост, подчертавам: всеки съдия, независимо че не е член на съюза.

— **Последните обстоятелства не говорят ли, че има целенасочени действия на другите държавни власти и на определени медии срещу Съюза на съдиите?**

Това е вече от години наред, тези действия не са започнали отсега. ССБ мина през много тежък период на изпитания. Знаете

какви законодателни промени се бяха подготвили точно **Intuitu personae** („с оглед на личността“ – от лат.)... Да се ограничи възможността на съдиите да се сдружават, да се спре финансирането на организацията. Кое то отгърпна много колеги от членството в Съюза. Но така или иначе минахме през тези трудности и по оценката на съдийската общност Съюзът добре се справя.

— **Как съпоставяте случващото се срещу съдиите в България с това срещу съдиите в Полша например? Където представители на ССБ дори ходиха, за да подкрепят тамошните си колеги, а и доколкото си спомням, там е имало граждански шпалери, за да може да отиде на работа председателката на Върховния съд (Малгожата Герсдорф – б.а.), която бе без време пенсионирана от политиците?**

Независимостта на съдиите е проблем там, където държавната власт, по-точно другите две власти – изпълнителната и законодателната, не желаят да има здрава и независима съдебна система. Когато има порочни практики в другите власти, независимият съд много пречи.

— **Вие сте на този пост отскопро. Но в по-общ план – според вас как се стигна дотук? Че едва ли не да броим отделни съдилища, отделни съдии, като останали единични острови, които опитват да се съпротивляват на общия тренд. Дълги години минаха и ето че говорим за независимостта на съдиите като за нещо, което е едва ли не на изчезване.**

Тя само изглежда да е на изчез-

ване, подлагана е на много изпитания и много пъти е накарнявана. Но въпреки това, ще ви кажа – здравата тъкан в съдебната система е много голяма, тя е преобладаващата. Много се говори в обществото за спорните назначения и не трябва да си затваряме очите за тях. Но искам да ви уверя, че в масовата си част съдиите не са нито корумпирани, нито некомпетентни – това много се преекспонира, внушава се в общественото пространство и разрушава доверието в съда.

— Има и страх...

Има и страх, разбира се. Но как се формира този страх у съдиите? Първо – с достъпа до съдебната система. Като се започне още от конкурса за младши съдии. С подбора и първоначалното назначаване на съдии и след това с кариерното израстване.

— Критиците казват, че бяха запущени конкурсите за повишаване...

Пуснаха се конкурсите, има промени в конкурсното начало – конкурсите изглеждат прозрачни, изглеждат публични, но всъщност не са. На съдиите е ясно, че ако например изразяват по-открита позиция, не са така „кооперативни“, няма да могат да разчитат на израстване.

— Въпреки уж реформите, продължават ли командироването и преместването да са лост, с който един административен ръководител може да изтегля послушни магистрати, за да си направи съд „по свой образ и подобие“? И съответно – да наказва други?

Да, смятам, че продължава. Но

оздравяването на съдебната система трябва да започне от самото начало – от подбора на кадрите. Да не говорим, че и юридическото образование вече се придобива на доста места и то доста девалвира.

— Имаше един революционен модел за промяна на системата – „модел №4“ (който беше за почти цялостно прекрояване на съдилищата и на подсъдността, плюс оставане на съвсем прости дела в районните съдилища, множеството от които пък ще станат отделения – б.а.). То стана

ВСИЧКИ
ЧЛЕНОВЕ
НА ВСС ТРЯБВА
ДА ПОДАДАТ
ОСТАВКА

малко абсурдно, че ВСС го прие, а вносителите после напуснаха ВСС с оставки... Но какво мислите за него – не беше ли това опит вътрешно да се „подкупни“ цялото съсловие, като изведнъж всички скочат с едно стъпало – от районен в окръжен съд и т.н.

Това беше изключително неудачен модел. Това е един от провалите на този Висш съдебен съвет, за който двама от членовете му си подадоха оставките, но отговорността е на всички.

— Ще продължват ли да под-

държате своите искания?

Да.

— Те бях няколко точки – и освен това отказ от работа с новата Единна информационна система на съдилищата, отказ от това прекрояване на съдебната карта, имаше мисля и едно писмо, с което настоявахте за оставка на Иван Гешев...

Да, това искане беше изразено по-рано, но го поддържаме. Поддържаме също искането членовете на изборната квота (на съдиите) да подадат своите оставки. По принцип ние считаме, че всички членове на ВСС трябва да подадат оставка, но с най-голямо основание може да поискаме това от членовете на изборната квота – които са избрани с нашите гласове и които не оправдават доверието.

— Ще ви върна към началото – като казахте, че е останала доста „здрава тъкан“ у съдийското съсловие, може ли да кажем същото и за другите две магистратски професии – прокурорите и следователите?

Не можем да поставяме всички под един знаменател. Убедена съм, че и сред прокурорите, и сред следователите има много достойни магистрати и се надяваме да си сътрудничим с тях. 🟢